

EU's landbrugspolitik skal gøres bæredygtig



[Kasper Kaasgaard](#) | 6. marts 2015 kl. 5:30 |

BAEREDYGTIGHED: Reformen af den fælles europæiske landbrugspolitik bliver kritiseret bredt. Landbrugskommissær Phil Hogan er til dels enig i kritikken, men vil ikke lave ændringer endnu. Et dansk projekt giver et bud på fremtiden.

BRUXELLES: Landbrugssektoren står over for at skulle finde ud af, hvordan den skal drives på en bæredygtig måde i fremtiden. Det gælder både økonomisk og miljømæssigt.

Måden, EU forsøger at løse den udfordring på, er gennem den fælles landbrugspolitik, CAP (Common Agricultural Policy), som blev reformeret i 2013. Nu bliver ændringerne implementeret, og de møder modstand fra flere sider.

”Resultatet af reformen har været en skændsel. Det er vi nødt til at sige. EU's beslutningsproces har vist sig fra sin værste side, og alle har kun kæmpet for egne interesser og glemt alt om miljøet,” sagde Arial Brunner fra Birdlife Europe ved en konference i Bruxelles, der tog emnet op.

Han er leder af EU-politik hos organisationen, som er et partnerskab af 49 europæiske organisationer, der kæmper for naturbevarelse.

Reformen skulle blandt andet målrette støtten mod tiltag, der er gode for miljøet, under mantraet 'offentlige midler til offentlige goder'. Siden den blev gennemført, er der kommet en ny EU-Kommission, som altså nu står for at gøre den til virkelighed.

Grøn betaling

Landbrugskommissær Phil Hogan forsvarer i nogen udstrækning de tiltag, der kom med reformen, som han mener peger i den rigtige retning.

”Der er en række elementer i reformen, der gør os i stand til at kalde vores politik grønnere, end den tidligere har været. Der er en grøn udbetaling, og landmænd skal overholde tre miljø- og klimavenlige foranstaltninger, som de ikke skulle tidligere, for at få den grønne udbetaling, som udgør en tredjedel af den direkte udbetaling,” sagde han ved konferencen.

De grønne betalinger, han taler om, er et af de initiativer, der blev indført med reformen af EU's landbrugspolitik. Ved at øremærke 30 procent af støttebidragene til landmænd, der indfører foranstaltninger til at bevare græsarealer, sikre diversificering af afgrøder eller oprette såkaldte økologiske fokusområder, skulle det nye system give bedre vilkår for miljøet.

Ifølge Faustine Defosse, senior policy officer for landbrug ved European Environmental Bureau (EEB), virker det dog langt fra efter hensigten. EEB var sammen med Birdlife og Det Økologiske Råd fra Danmark arrangører af konferencen.

”Vi bliver efterladt med grøn betaling på papiret, men ikke på vores marker. For eksempel undtages halvdelen af EU's landbrugsjord fra et af de vigtigste midler – økologiske fokusområder – og en tredjedel fra diversificering af afgrøder,” sagde Faustine Defosse.

Brug for evaluering

Kommissær Phil Hogan er bevidst om kritikpunkterne fra både miljøforkæmpere og landmænd. Efter planen skal reformen evalueres i 2017, og i 2020 vil der efter alt at dømme skulle forhandles en ny CAP.

”Jeg er ikke immun over for, at der er kritik af reformen fra begge sider. Nogle af elementerne er nye, og vi vil lave en evaluering og skride til handling, hvor det er nødvendigt. Men først, når der ligger nok bevis at bedømme indsatsen i lyset af dens formål,” sagde Hogan.

Det er dog allerede klart, fortæller han, at administrationsbyrden skal lattes for producenterne. Ellers vil der ikke være landmænd i mange af udkantsområderne i EU i fremtiden.

”69 procent af landbrugene i EU er under fem hektarer. Det er ikke dem, der er skyld i problemerne – de prøver blot at overleve. Det skal vi støtte dem i på en miljømæssigt bæredygtig måde,” sagde landbrugskommissæren.

Det var ellers meningen, at den nye landbrugspolitik skulle skrue ned for papirarbejdet og i det hele taget være mere simpel. Det har også givet bagslag, lyder det fra EEB.

”Simplifikation af CAP'en kunne potentielt hjælpe med til at nå målene. Men virkeligheden er, at medlemslande i stedet bruger det til at komme endnu længere væk fra de oprindelige mål. Vi hører fra flere lande, at miljøorganisationer ikke bliver taget med på råd,” sagde Faustine Defosse.

Danske løsninger

Grunden til, at Det Økologiske Råd var blandt arrangørerne af konferencen, er, at de i samarbejde med forskere fra Københavns og Aarhus Universitet er i gang med et projekt, der kigger på fremtidens bæredygtige landbrug.

Projektet opstiller [fire scenarier](#) for, hvordan den danske landbrugssektor kan se ud i 2050. Alle fire er en slags ekstremer, hvor forskerne undersøger det fulde potentiale af forskellige miljøvenlige virkemidler.

”Scenarierne spænder mulighederne ud, og vi vil vende tilbage med anbefalinger, hvor vi kombinerer scenarierne,” fortæller Christian Ege, som er sekretariatsleder i Det Økologiske Råd.

De enkelte scenarier vil ikke være direkte overførbare til en europæisk virkelighed, men det er meningen, at rapporten også skal give gode råd i den retning.

”En ting er at føre flere midler over i søjle to, som vi i Danmark kalder landdistriktsmidlerne, så man målretter EU-støtten til miljø-, klima- og naturforbedringer. Ellers har vi en række virkemidler i rapporten. For eksempel at tage sårbar jord ud af dyrkning, fordi man har en høj fordampning af klimagasser fra den type jord,” siger Christian Ege.

Projektet ventes afsluttet til august.

kasper@altinget.dk